

LOKAL GRØNTSAGSPRODUKTION

Hvad: Nærmiljøhaver, lokale grøntsagshaver, fælles træplantningsinitiativ, plantefællesskaber.

Hvem: Drives ofte af frivillige, åbne for alle, kommunen kan stille områder til rådighed.

Inspiration til implementering: Byhaver fra Norge og Danmark samt "ReRooting plantefællesskab" i Vejle. Etablering af byhaver, samt organisering af workshops, plante- og høstdage samt sociale events, hvor lokale beboere kan lære om dyrkning og bæredygtighed. Facilitere vidensudveksling og deling af planter og frø.

Mål og værdier: Skabe grønne, urbane åndehuller; fremme fællesskab og lokalt engagement; øge bevidstheden om bæredygtighed; støtte lokal fødevareproduktion.

REGNVANDSOPSAMLING

Hvad: Regnbede, grønne facader og vandlegepladser, der samlet bidrager til bæredygtig regnvands-håndtering.

Hvem: Drives ofte af frivillige, åbne for alle, etablering af større projekter kræver ofte kommunale tilladelser og teknisk planlægning og udførsel.

Inspiration til implementering: Initiativer inkluderer regnbede langs gader og pladser, grønne facader på bygninger, og vandlegeplads der kombinerer leg med effektiv regnvandshåndtering. I São Paulo har lokalsamfundet startet et projekt for regnvandsopsamling for at bekæmpe vandmangel og fremme bæredygtige vandforsyninger. Beboerne lærer at bygge egne regnvandsopsamlingsssystemer, hvilket reducerer vandforbruget og beskytter miljøet.

Mål: Forbedre lokal vandforvaltning.

LOKAL KOMPOSTERING

Hvad: Lokalt komposteringsprogram, hvor organisk affald omdannes til kompost.

Hvem: Drevet af frivillige, beboere, kommunale myndigheder, husstande og lokale virksomheder.

Inspiration til implementering: Inspiration fra "Transition Streets"-bevægelsen. Arranger workshops om korrekt sortering af organisk affald og kompostering. Planlæg fælles komposteringsdage og events, hvor beboerne kan aflevere affald og lære om fordelene ved kompostering. Brug den producerede kompost til lokale haver og grønne områder.

Formål og værdier: Reducere affaldsmængder, forbedre jordkvaliteten i lokale haver og grønne områder.

LOKALE BORGERFORUM

Hvad: Lokale borgerfora, hvor beboere mødes for at diskutere og handle på bæredygtige løsninger til lokale problemer.

Hvem: Drevet af lokale borgere, med støtte fra kommunen i form af lokaler, økonomisk støtte eller hjælp til facilitering.

Inspiration til implementering: "Lambeth Forum Network" i Storbritannien samler borgere for at tackle bæredygtighedsudfordringer som samkørsel og affaldshåndtering. De arbejder sammen med myndighederne for at skabe konkrete forbedringer og fremme aktivt borgerengagement.

Formål og værdier: Borgerinddragelse, bæredygtighed, lokal udvikling, fællesskab.

FÆLLESEJET ENERGI

Hvad: Lokalt ejede vedvarende energianlæg som sol- og vindenergi for at producere ren energi til boliger og virksomheder.

Hvem: Lokale fællesskaber, der samarbejder om at installere solpaneler og vindmøller. Deltagerne inkluderer private borgere, virksomheder og kommuner.

Inspiration til implementering: "Rise of Community Energy UK", lokale fællesskaber samarbejder om at opsætte solpaneler og vindmøller, og dermed fremme vedvarende energiløsninger.

Formål og værdier: Bæredygtighed, lokalt ejerskab, økonomiske fordele, CO2-reduktion.

MADSPILDSCAFÉ

Hvad: En café, der serverer måltider lavet af madoverskud, der ellers ville være blevet smidt ud.

Hvem: Drives af frivillige, med samarbejde fra lokale supermarkeder, restauranter og landmænd til at indsamle overskudsmad.

Inspiration til implementering: "Fishguard Surplus Food Café" i Storbritannien, får overskudsmad fra lokale butikker og landmænd, tilbereder det med hjælp fra frivillige og serverer det til lokalbefolkningen mod en lille donation.

Formål og værdier: Bekæmpelse af madspild, fremme fællesskab, oplysning om bæredygtige madvaner.

DELEBIL OG SAMKØRSEL

Hvad: Delebilsordninger, fælles køretøjer tilgængelige for lokalsamfundet eller naboer der deler bil.

Hvem: Drives af deltagende borgere, med kommunen som mulig støtte ved at stille parkeringspladser eller infrastruktur til rådighed.

Inspiration til implementering: Initiativ kan starte fra lokalbefolkningen gennem en nabo-til-nabo-billøsning, hvor ejere af private biler udlejer deres bil til andre via en online platform eller app. I nogle franske kommuner eksperimenterer man med at gøre det at blaffe mere almindeligt og accepteret og har lavet en app, hvor blaffere kan registrere når de har brug for et lokalt lift.

Formål og værdier: Fremme grøn transport, reducere CO2-udledning, gøre transport mere bæredygtig og økonomisk fordelagtig for alle.

BÆREDYGTIGT IVÆRKSÆTTERI

Hvad: Et forum, der støtter lokale iværksættere i at udvikle bæredygtige forretningsmodeller med fokus på miljø og jobskabelse..

Hvem: Lokale iværksættere, virksomheder, kommune, investorer og eksperter.

Inspiration til implementering: "Lambeth Local Entrepreneur Forum" i UK, hjælper lokale iværksættere med at skabe miljøvenlige forretningsmodeller. Forummet samler lokalsamfundet til at støtte nye virksomheder med alt fra finansiering, viden, lokaler, mentoring, webdesign og meget mere.

Formål og værdier: Bæredygtighed, samarbejde, innovation, med fokus på både miljømæssig og social værdi.

GENBRUGS- INDKØBSCENTER

Hvad: Et genbrugs-indkøbscenter, der sælger brugte varer fra en genbrugs- og affaldsstation.

Hvem: Et initiativ drevet af affaldsstationer for at fremme genbrug og cirkulær økonomi.

Inspiration til implementering: "Resirkula" genbrugskøbscenter i Norge sælger ting som ellers ville ende som affald, direkte fra genbrugsstationen ved siden af. Affald omdannes til ressourcer gennem lokalt salg af genbrug.

Formål og værdier: Affaldsreduktion, bæredygtighed og cirkulær økonomi.

MILJØUNDERVISNING FOR UNGE

Hvad: Miljøundervisning for unge, der engagerer dem i bæredygtighed og miljøbevidsthed gennem workshops, skoleprogrammer og hands-on aktiviteter.

Hvem: Drevet af lokale iværksættere, virksomheder, kommune og eksperter, der bidrager med viden og ressourcer.

Inspiration til implementering: "EcoCrew Environmental Awareness Programme" i Sydafrika integrerer miljøundervisning i skoler og lokalsamfund med praktiske øvelser, der motiverer unge til bæredygtig handling.

Formål og værdier: Bæredygtighed, uddannelse og engagement i at skabe en ny generation af miljøbevidste borgere.

KØR MINDRE INITIATIV

Hvad: Et initiativ, der opfordrer folk til at køre mindre bil og vælge bæredygtige transportformer som cykling, gåture, samkørsel og offentlig transport.

Hvem: Alle, der ønsker at mindske deres klimaaftryk ved at vælge grønnere transportmuligheder.

Inspiration til implementering: "The Million Miles Project" i UK bruger kampagner og workshops til at fremme fællesskabsbaserede løsninger, der hjælper folk med at skifte til mere bæredygtige transportformer. Reducerede bilforbruget med 1.1% og sparede 718 t CO₂ om året.

Formål og værdier: Bæredygtighed, sundhed, fællesskab, med fokus på at reducere bilkørsel og skabe grønnere transportvaner.

REPAIR CAFÉ

Hvad: En global bevægelse, startet i Holland, hvor frivillige tilbyder gratis reparationer af alt fra elektronik til tøj for at reducere affald og fremme genbrug.

Hvem: Frivillige der organiserer og hjælper med reparationer. Kommuner eller foreninger stiller nogle steder lokaler til rådighed.

Inspiration til implementering: Frivillige med forskellige færdigheder hjælper med at reparere genstande. Der arrangeres også events og workshops om reparation og genbrug.

Formål og værdier: Reduceret affald, øget bevidsthed om genbrug og fremme af bæredygtighed.

NABOLAGSHUS- BIERMANNSGÅRDEN

Hvad: historisk tømmerhus i Norge, omdannet til et nabolagshus for børn, unge og lokalsamfundet.

Hvem: Ejeren, Biermannsgårdens legat, i samarbejde med SoCentral, samt lokale beboere og børn og unge.

Inspiration til implementering: Det gamle tømmerhus er blevet bevaret og opdateret til et moderne, inkluderende nabolagshus. Lokalsamfundet er blevet inddraget i udviklingen.

Formål og værdier: Bevaring, genbrug og fællesskab.

BAG IT UP SYFÆLLESSKAB

Hvad: Syfællesskab i Vejle, hvor asylkvinder og frivillige samarbejder om at reparere og upcycle genbrugstekstiler.

Hvem:: Lokale asylkvinder og frivillige.

Inspiration til implementering: En iværksætter har sammen med Røde Kors og Vejle Kommune etableret et produktionsværksted, der fremmer integration, færdighedsudvikling og bæredygtigt tekstilforbrug.

Formål og værdier: Fællesskab, færdighedsudvikling, genbrug og integration.

TOTNES - “NØDDEHOVEDSTADEN I STORBRIITANIEN”

Hvad: Skovplantningsinitiativer i den engelske by Totnes, hvor der blev plantet nøddetræer. Initiativet skulle både sikre adgang til fødevarer, træskygge og var samtidig en god brandingstrategi for byen der trak overskrifter i hele landet.

Hvem: Kommune og borgere i Totnes.

Inspiration til implementering: Sponsorering af træer, hjælp til lokale om at plante dem i egen have. Fritidsjob til unge, der passer træerne (vander og holder øje).

Formål og værdier: Sansekultur, adgang til fødevarer, lokal fødevareproduktion.

SHEFFIELD HVEDE EKSPERIMENTET

Hvad: Lokale i Sheffield dedikerer et 2x2 m bed til at dyrke en traditionel hvedesort. Dyrkning, høst og forarbejdning skete manuelt og kollektivt, en ny måde at forbinde sig med mad, kornproduktion og brødlavning.

Hvem: Kunstfonde, kunstnere, lokale dyrkere, bagere og dokumentarfolk.

Inspiration til implementering: Sheffield Wheat Experiment, var et kunstprojekt om hjemmehørende arter, klimaforandringer og fødevarerproduktion som involverede mange lokale borgere.

Formål og værdier: Kunstprojekt, bevaring af ældre frøtyper, traditionel kultur, mad, fødevarer.

.

TRÆK PATRULJEN

Hvad: Nabogrupper der hjælper hinanden og naboer til at få styr på træk og utætheder. Hjælp hinanden med at tætné døre og vinduer for hinanden og diskuterede muligheden for at forbedre isoleringen af deres hjem.

Hvem: Naboer og folk med hænderne skruet godt på.

Inspiration til implementering: Inspiration: "Draught busters" - har både produceret online materialer men kommer også ud til folk i deres hjem og gennemser huset med ejeren.

Formål og værdier: Spare penge, sænke udledninger, hjælpe naboer, skills og DIY

TRANSITION STREET

Hvad: Grupper af 5-8 naboer fra en vej der mødtes over 7 møder for at diskutere vand, energi, fødevarer, transport, forbrug/ressourcer og næste skridt for gruppen.

Hvem: Små nabogrupper af husstande. Hver husstand skar i det første projektår (2009) sin årlige udledning med 1.3 ton.

Inspiration til implementering: Transition Street guide findes på engelsk. I det oprindelige projekt fik husstande, som deltog, rabat på at få opsat solceller. Det vigtigste resultat for deltagerne var dog nabofællesskaber, med nogle nabogrupper der stadig mødes mange år efter.

Formål og værdier: Spare penge, sænke udledninger, hjælpe naboer.

KLIMAVENLIG MADLAVNING

Hvad: Lokalråd eller forening inviterer til en workshop eller et forløb om sund og klimavenlig madlavning. I workshoppen laves der mad til en fællesspisning hvor alle i lokalsamfundet er inviteret.

Hvem: Borgere der gerne vil være bedre til at lave klimavenlig og sund mad - og dem der gerne vil have mere fællesskab i lokalsamfundet.

Inspiration til implementering: Organisationen SpisDanmark har gennemført enkeltstående workshops og fællesspisninger i mere end 10 lokalsamfund i Vejle Kommune - det kunne udvides til et forløb?

Formål og værdier: Klimavenlig madkultur og lokale fællesskaber

GRØNNE FÆLLESOMRÅDER

Hvad: Grundejer-, andels-, bolig- eller andre foreninger omlægger deres fællesområder til klima- og biodiversitetsvenlig drift.

Hvem: Bestyrelse (projektledere) og medlemmerne (praktisk arbejde) i foreninger, som har grønne fællesområder

Inspiration til implementering: Grundejerforeningen Stenagervænget i Skibet har gennemført en omlægning af deres 4 ha. fællesområder, hvor medlemmerne har er plantet mere end 1000 træer af foreningens medlemmer, etableret blomstereng og regnvandsforsinkelse, mv.

Formål og værdier: Fællesskab og medejerskab til omstillingen af driften af grønne områder

MAKERSPACE

Hvad: Et 'makerspace' er en slags kulturhus, hvor borgere har adgang til faciliteter, som gør det muligt sammen at dyrke interessen for et håndværk, fx træ, tekstil, havebrug, etc.

Hvem: Borgere i alle aldre med interesse for håndværk

Inspiration til implementering: Skibet Makerspace har opbygget et grønt kulturhus, hvor medlemmerne har adgang til træ- og syværksted, der er en fælleshave og udekøkken og stedet danner rammen om workshops og events, der inspirerer til grøn omstilling.

Formål og værdier: Håndværk, fællesskab og folkeoplysning

MINI-SKOVE

Hvad: En mini-skov kan være på så lidt som 2 m² når den plantes efter Miyawaki-metode. Her plantes der tæt med mange forskellige arter, hvilket øger væksthastighed og biodiversitet.

Hvem: Kommuner, foreninger, skoler og institutioner, der råder over mindre grønne arealer til skovrejsning.

Inspiration til implementering: Elever fra Rosborg Gymnasium og Jelling Friskole har været med til at plante miniskov i deres nærmiljø. Etableringen af mini-skov er et spændende læringsrum, hvor de også kan prøve kræfter med at drive projekter og rejse finansiering - og opleve de kan gøre en forskel. Andre steder er det kommunen eller private, der inviterer borgere til at være med i projekter.

Formål og værdier: Medejerskab, undervisning og folkeoplysning.

DELE- CYKLER OG BILER

Hvad: Etablering af delebils- og dele-elcykelordninger i landsbyer eller bydele.

Hvem: Lokalråd eller foreninger driver ordningen evt. i samarbejde professionel leverandør.

Inspiration til implementering: Projektet Urhøj Cykler har etableret et samarbejde med cykelhandlerne i Vejle omkring udlån af el-cykler på månedbasis til borgere, der er nysgerrige på transportformen. Vejle Kommune har støttet lokalsamfund, der gerne vil have en delebilsordning.

Formål og værdier: Deleøkonomi, grøn transport, adfærdsændringer

BÆREDYGTIGT TØJFORBRUG

Hvad: Tøjbytteskabe og - markeder, tekstil repair-café, genbrugs- og opcyklingsmodeuge, mv.

Hvem: Frivillige, foreninger eller lokalråd

Inspiration til implementering: Projektet Refashion Vejle har etableret mere end 10 bytteskabe i samarbejde med lokale frivillige rundt og uddannelsesinstitutioner i Vejle Kommune, de organiserer tøjbyttemarkeder i samarbejde med Økolariet, repaircafé i Spinderihallerne og har lavet en modeuge, Refashion Week, som modstykke til Copenhagen Fashion Week.

Formål og værdier: Genbrug, opcyklings, bæredygtig tøjkultur

GRØN BYFEST

Hvad: Byfest med fokus på aktiviteter, der både skaber fællesskab og bidrager til mobilisering af lokalsamfundet omkring omstilling

Hvem: Frivillige, foreninger eller lokalråd, der organiserer byfester arrangementer.

Inspiration til implementering: Foreningen Jelling Heritage har igennem flere år organiseret et bæredygtig festuge, som bl.a. omfatter fællessang, en grøn høstfest, hvor der serveres en middag lavet af overskudsmad fra lokale supermarkeder, foredrag og workshops om bæredygtigt byggeri, natursyn og biodiversitet, loppemarked, mv.

Formål og værdier: Fællesskab, madspild, folkeoplysning, genbrug